

REDACȚIA
strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/2
10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Pentru România și
Bulgaria pe an:
4 coroane.
Pentru România și
Bulgaria pe an:
40 franci.

Descrierile nu se napotăz

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Bánffy și Tisza.

Azi contele Tisza István sosește Oradia-mare, pentru a ocupa cu el scaunul de president al clubului liberal din Bihor. Ungurimea asteaptă cu interes, deoarece ce a vestea, că el va vorbi în contra Bánffy.

Se știe anume, că în u'timul convent al reformatilor din Ardeal, Bánffy a ținut o vorbire, în care își manifesta îndoiiala asupra liberii înmieri a conventului în viitor. . .

Pentru fostul satrap al țerii, guvernul este adevărat de dușman al reformatilor, în cât e posibil să face totul pentru a opri până la adunare bisericească a Ugurilor reformati. Pe de altă parte însă, de Români Széll ar fi atât de devotat (?) — zice Bánffy — în de dragul lor tradează cele mai multe interese maghiare. . .

Tisza István e cunoscut între unguri ca un bărbat politic real, ca care spune ceea ce gândește chiar cu risicul popularității sale. E același timp Ungur mare și mult cu minte, de cât să nu vadă ce naște pentru neamul său să se învrăjbește și între sine și naționalitățile. Eată de ce înainte un an el a profitat de ocazie să la Arad, între Români, enunțând carii au suprins de o potrivă pe Români și pe Unguri. Eată de ce e posibil, ca azi la Oradia contele să condamne și atitudinea lui Bánffy, care zi de zi lucrează să-i învrăjbească între dânsii pe Unguri.

Despre contele Tisza nu poate presupune nimeni că nu și-ar cunoaște naționalii. Când a luat deci cuvânt la banchetul de instalare al episcopului Goldis, el a știut că mulți dinșiți se vor năpusti asupra lui. I-a păsat însă, pentru-că accentuând cu atâta hotărâre necesitatea poeziei a înfrățirii elementului maghiar cel român, el a crezut că serăptă neamului său, dând astfel o impresie indirectă șovinistilor plini de dușmanie față de Români.

Se înțelege, că n'a putut să pună în circumspecție curentul bolnăviciose de domnie între Unguri. Dincontra: Kossuthul mai ales, și chiar clericali, au atacat cu vehemență, numindu-l păcător al intereselor maghiare, ear atunci încoacina cel care mai mult întărește ideile bolnăvicioase șoviniste între Unguri, este chiar baronul Bánffy, fost atâta vreme omul mai adict al lui Tisza bătrânul.

După chiar scrisese ziarului „Budapesti Hírlap“ (dela 17 Iunie) dela banchet încoaci ei s'au despărțit.

Eată ce scrie adică numitul ziar: „Calea baronului Bánffy și a contelui Tisza a fost una și aceeași chiar înainte de începerea mâiestrului de curte, când în conștința de pace dintre partide Tisza îl reamintea pe Bánffy. După aceasta însă el s'a despărțit și anume cu prilejul când contele Tisza s'a dus la Arad să înfrățea cu Români. Intre baronul Bánffy și contele Tisza nu mai este legătură politică. Tâncul Tisza, așa zice, s'a alipit către guvernul Széll și pe baronul Horvanszky. Nu este imposibil

dec. ca acești bărbați politici la o viitoare criză de cabinet—care poate să fie încă departe—să păsească braț la braț spre înălțimile puterii.”

Bar lucrurile aceste se petrec acum, când șeful lui Horvanszky, contele Apponyi, vine într'adins la Arad să vadă pe episcopul Goldis, când „Magyar Szó“ atacă cu nespuse violență, reutate și perversitate atât pe Széll, cât și pe episcopul Aradului.

Nu putem ști tot și nici suntem autorizați să spunem cât am auzit, dar chiar și din cele ce observă toată lumea, se învederează că pe chestia naționalităților, și în deosebi în ce privește tratamentul cu Români, în sinul partidului liberal de la putere sunt două curente. Bánffy cu ai seii, secundat de kossuthiști și clericali, combate cu ultima forță pe Széll chiar pe tema politice de naționalități, deși el n'a făcut nimic pentru sanarea relelor ce zilnic suferim, ci din contra: procesul contra părintelui Lucaciu el l'a pus la cale și Fondul Iancu tot Széll l'a confiscat, nainte chiar de ași da justiția maghiară verdictul.

Cine nu înțelege și din atâta, că ar fi un noroc, pentru Maghiari în primul rând ca ideile preconisate de Bánffy și Kossuth să fie nu numai combătute de bărbați cu greutate ca Tisza István, dar ca prim intervenitor în luptă a unor elemente de asemenea valoare, între Unguri opinia publică maghiară să mai fie lecuită, să fie luați la goană și făcuți imposibili politicienii cari propagă șovinismul turbat?!

Pentru-că numai când între Unguri nu vor mai avea nici cea mai mică trecere asemenea agitatori perversi în contra naționalităților, se va putea găsi bărbat de stat maghiar care să îndrăznească a începe ceva pentru rosolvarea dreaptă a chestiei naționalităților.

Cine va învinge: curentul Széll-Tisza-Apponyi ori asociația Bánffy-Kossuth, vom vedé curând. Deja felul cum îl vor primi azi pe Tisza la Oradia și cele ce el va vorbi — dacă va vorbi — contra lui Bánffy, va pute fi un prognostic pentru viitor.

La tot cazul ar fi de dorit un lucru: lupta încontra elementelor perverse, ca Bánffy, să se termine cât mai curând. Și anume, cu triumful celor, cari vor sincer întărirea patriei prin chemarea la muncă politică a naționalităților nescotite în cele mai elementare drepturi ale lor!

Se plâng compatrioții nostri maghiari că mai zilele trecute, la 8 Iunie, în toate bisericile catolice din Fiume ori ce cuvânt unguresc a fost oprit, deși era vorba de sărbătorirea regelui Ungariei. Se plâng că până și în Bosnia și Herțegovina Ungurii sunt urgișiți, ceea-ce s'a dovedit și zilele aceste cu ocazia sărbătorilor Trebević, când la Sereievo s'au făcut demonstrațiuni anti-maghiare.

De ce se supără Ungurii pentru cele ce se petrec în Fiume și Sereievo?!... Oare aici, acasă, fac ei ceva pentru ca să câștige simpatia popoarelor?

Conflict diplomatic între Ungaria și Sârbia.

Mai zilele trecute Rohonczy a arătat în Dieta specula nerușinată ce se face la bursă cu grâul din Sârbia: speculanții cari vor să micșoreze adică prețul grâului unguresc, ceea-ce s'a și întâmplat, pentru cumpărările cu termen (mai mult un joc de bursă) au adus din Sârbia grâu ieftin, care nu e primit de morar din Ungaria, avându-l însă în deposit (vre-o 70.000 quintale), aduc pagube imense. Sub impresia vorbirii documentate alui Rohonczy, s'a și cerut cu stăruință ca să se ia măsuri împotriva speculațiunilor dela bursă.

Acum o altă chestie, în care e vorba de Sârbia, a ajuns la ordinea zilei. Consiliul comunal al capitalei, constatând mai zilele trecute abuzuri în jurul perceptorii tacselor în piața de porci, a adus acușări grave consulului sârb din Budapesta. Acestuia, așa se vede însă, i-a venit ambițul, căci după cum se scrie din Budapesta, el a provocat un viu schimb de note între cele două guverne și acum ministrul sârb Jivanovici a plecat chiar la Viena, să ceară dela ministrul comun de externe satisfacție pentru represintantul Sârbiei, care ar fi fost acuzat fără să aibă vre-o vină.

Acțiunea Romaniei contra Turciei.

(Situatie extrem de gravă)

Conflictul cu Turcia a intrat într'o fază acută. În toate cercurile comerciale domnește o vie consternare din cauza măsurilor odioase puse de Turci împotriva României.

Nu a venit nici un răspuns la nota ministrului nostru de externe, scrie „Rom. Jună“.

În cercurile diplomatice această tăcere este considerată ca dorință de a face să persiste măsurile prohibitive și a produs cea mai mare nemulțumire.

Este iminentă ruperea raporturilor diplomatice cu Turcia, dacă se va persista în atitudinea de până acum.

Guvernul văzând atitudinea absolut ostilă a Turciei, a hotărât să procedeze cu cea mai mare energie.

Circulă cu insistență șvonul cum că corpul II de armată va fi în curând mobilizat și pus pe picior de războiu.

De-o camdată, brigada I, compusă din regimentele aflătoare în București, a primit ordinul de a fi de plecare, punându-se pe picior de războiu, armata cu cartușele de campanie.

Se crede că brigada sub comanda Principelui Ferdinand va pleca azi la 1 noaptea. Direcțiunea nu a fost încă indicată, dar rezultă din gravitatea situațiunei cam care ar fi scopul călătoriei: zice „Rom. Jună“ de Lună.

Picțile din Brăila și Galați au fost viu turburate prin măsurile Turciei. Se zice că mai multe case mari de export sunt rău stinjerite în afacerile lor.

Dacă măsurile nu vor fi ridicate curând, se prevéd mari dezastre.

Din Dieta.

— Ședința dela 18 I. c. —

Ambele camere ale Dietei au avut azi ultima ședință în sesiunea aceasta. Fără rescript prealalt parla-

mentul a fost închis și va avé vacanță până în 8 Octomvre a. c.

După presintarea unor rapoarte din partea deputaților, ministrul-president Széll a anunțat în această ședință, că a retras din debaterile Dietei proiectul de lege despre cuotă. Anunțul primului ministru a fost luat la cunoștință, dar în contra decisiunii regale asupra cuotei oratorii opoziției au protestat cu tărie, însă fără rezultat.

Trecându-se la ordinea zilei, ministrul-president Széll a răspuns la interpeleția lui Kossuth în chestia tulburărilor din China. — A expus pe scurt evenimentele, cari au necesitat trimiterea de trupe europene în China. Puterile Europei n'au scopuri de cuceriri în China—zice prim-ministrul—ci numai ca să-și apere pe sudiții lor de-acolo în contra indigenilor agresori. Nici guvernul ungar, nici ministrul de externe n'au cunoștință despre aceea, că Rusia ar fi având în China atitudine separată și că ar urmări scopuri deosebite; din contra—zice—concordia între puteri este perfectă. Nici vorbă nu poate să fie, că monarhia noastră ar merge într'o acțiune, care s'o angajeze tot mai mult în China.

Răspunsul primului ministru a fost luat la cunoștință atât din partea interpelantului, cât și din a camerei.

Versări de sânge în China.

Știrile mai nou confirmă vestea despre măcelurile și versările de sânge din Peking. Se constatază acum și oficios, că, în adevăr, ambasadorul Germaniei la Peking a căzut victimă fanatismului boxerilor.

Situația pe zi ce trece devine tot mai primejdioasă, deoarece trupele europene numai încet se apropie de oraș și foarte ușor se poate întâmpla, ca ele să sosească prea târziu la locul primejdiei. În părțile orașului, locuite de străini, flăcările incendiilor se ved la înălțimi și nimicesc în chip îngrozitor, ear cadavrele măcelărite ale creștinilor zac grămezi pe strade. Represintanții puterilor străine, neavând la îndemână destulă putere armată, multă vreme nu o să poată rezista atacurilor.

Dintre știrile recente înregistrăm următoarele:

Ziarului „Morning-Post“ i-se raportează din Peking, că hordele boxerilor au asediat strada ambasadei germane, au rupt ori ce legătură a acesteia cu lumea din afară și au ucis pe ambasadorul. Chiar și creștinii indigeni sunt cuprinși de spaimă, că toți vor fi măcelăriți, dacă trupele europene nu sosesc la timp.

O telegramă a lui „Times“ confirmă știrea de mai sus și adaugă încă:

„Revoluționarii au aprins (Duminică seara) clădiri din cele mai frumoase în partea ostică a orașului; creștinii indigeni au fost măcelăriți. A fost o noapte de groază. Străinii, în cât

pot, caută scăpare în palatele ambasadelor.

Boxerii au incendiat și au prefăcut în cenușă: domul catolic, edificiul măreț al misiunilor englezi și al celor americani, cum și toate clădirile, în cari se găseau officianții de vamă marinari.

Cu data 18 l. c. se telegrafează din Berlin: Consulul german din Cifui raportează, că războiul între China și puterile mari s'a început deja. Chinezii bombardează corăbiile puterilor europene și două din ele au fost scufundate.

Lângă Tacu Chinezii cu mai multe torpiloane au asediat malul mării și delta fluviului, adunând acolo multă putere armată.

Comandanții puterilor străine s'au intrunit pe vasul amiralului rusesc și au trimis ultimul la comandantul fortăreței Tacu. În acest ultimul se spune, că, dacă până în 17 l. c. noaptea nu va evacua fortăreața, — dinșii vor începe canonada.

Răspunsul a fost, că peste o oră Chinezii au început bombardarea asupra vaselor puterilor străine. La asta au răspuns imediat și bombele vaselor german, englez, francez și japonez. Lupta a durat 7 ore, în care timp s'au scufundat două vase engleze.

Cu data 18 Iunie se telegrafează la Londra: între Tacu și Tiencin a fost intreruptă legătura telegrafică. În urma acesteia s'a sistat acum orice comunicație între aceste două localități.

Bravura ostașilor austriaci.

Cu data 18 l. c. se telegrafează la Londra: Atacul pornit de boxeri în contra ambasadelor străine, a fost cu succes combătut din partea oștirii europene. Meritul pentru succes în această luptă este al soldaților austro-ungari, cari s'au luptat vitejește și prin ghimbele tunurilor au pricinuit moarte și pierderi enorme în mulțimea furioasă din strade.

Mare escrocherie.

Germania vrea să țină și ea pas cu Franța: s'a descoperit adevăr și la Berlin o mare escrocherie ce s'a făcut cu promisiune de decorațiuni. Autorul marelui scandal este baronul Broiv, consilier la guvern care mai anul trecut a fost pus în disponibilitate din cauza multelor datorii ce avea. Acum însă trăia cheltuind sume enorme.

Nu de mult au sosit însă la procuratură denunțări că baronul e un escroch ordinari, care promite că va exopera deco-

rațiuni, dar nu s'a ținut de vorbă, banii au încasat însă cu grămada.

Între cei păcăliți este cardinalul Kopp din Breslau, care a dat baronului 5000 mărți. Berarul Haasse, tot din Breslau, i-a dat 125.000 mărți, fiindcă Broiv îi făgăduise să-l facă consilier comercial. După ce i-s'a urit cu așteptarea, Haasse s'a dus la Berlin, unde baronul l'a mai pungașit cu 75.000 mărți. Tot astfel a mai fost păcălit negustorul Weinberg din Mayna Frankfurt. Justiția, pusă în cunoștința faptelor petrecute, a pornit proces încontra indrănețului escroch.

Din România.

Alegări comunale au fost Joi și Vineri la T. Severin. La col. I. a eșit învingătoare lista conservatoare cu 169 voturi contra listei liberale, care a intrunit 164 voturi. La colegiul al II. au învins însă liberalii, a căror listă a intrunit 297 voturi față de conservatori, cari au avut numai 252 voturi.

V. A. Urechia.

În zilele acestea s'au implinit 50 de ani de muncă binecuvântată, adusă cu prisosință pentru înaintarea Românilor de pretutindenea de ilustrul membru al generației mai vechi, dl V. A. Urechia, profesor universitar, fost ministru al școalelor în România, care și azi desvoaltă o activitate neobosită și însușește la muncă generația mai tină.

"Apăr. Naț." după ce face un tablou al pleiadei de de la 1867, care a pus temelile prezentului și între cari s'erbătoritul și popularul bărbat ocupă un loc de frunte, continuă astfel:

"În vederea unor asemenea mari însușiri ale valorosului flu din generațiunea veche, ale unui reprezentant atât de demn de generațiunea patrioților, ar fi oare cu putință ca nu numai studențimea, dar chiar întreaga suflare românească actuală să nu ia parte la jubileul marelui patriot Urechia?"

Deșteptarea și însușeșirea la muncă pentru tot Românul, ar fi de-ajuns ca să fie jubilat de toți.

Și dacă acestea sunt de ajuns, oare mai e trebuință să mai amintim că dl Urechia a dat ființă Aca. Sămiei Române, acestui înalt institut de cultură națională?

Mai e trebuință să amintim despre Macedonenii cărora le-a dat școala, a adus pe fiilor lor în țeară și i-a crescut și instruit, făcând chiar școală pentru macedonenii?

Mai e trebuință să spunem că le-a tipărit cărțile bisericești în limba lor cu litere latine?

Cine nu știe că s'au format mulți apostoli propagatori ai limbii mame și s'au trimis în patria lor natală?

Mai e trebuință să spunem că valorosul veteran, pe lângă alte multe opere pentru luminarea neamului, a scris istoria Românilor în 12 volume, text și documente, ca de acel incolo să se scrie istoria pe baza documentelor, ear' nu după cum va voi ficare?

Mai trebuie oare să mai amintim despre fundațiunea bibliotecii V. A. Urechia, la Galați, lângă gurile Dunărei, unde trebuie format un focar de cultură la porțile Orientului pentru civilizarea amestecului de neamuri din Dobrogea, care mereu rezistă civilizațiunii, purtând încă bălcugiul de nas?

În fine, mai e trebuință să mai amintim că dl Urechia e de față în ori-ce loc, în ori-ce țeară, unde se face vorbire de interesele neamului românesc și lucrează din răspuțeri ca, peste tot, în toate masele popoarelor occidentale, să facă cunoscut numele de român și să nu lase pe vrăjmașii neamului românesc să spună ce vor ei contra României, românismului?

Cronica literară.

- Continuarea "Bibliotecii pentru toți". - Noul director. - Intâitul volum al "Bibliotecii" sub noua direcție.

Sunt aproape doi ani de când cunoscuta "Bibliotecă pentru toți" din București a încetat, ear' nobilul și editor dl Carol Müller a părăsit Bucureștii, după ce această întreprindere literară îi pricinuisese grave pierderi materiale. Era idealist germanul Müller! Crezuse că ce a făcut Raelam în Germania, va pute face și el la noi. Dar' n'a reușit. Și nu din vina publicului, care, mai ales la noi în Transilvania, a încurajat foarte mult întreprinderea d-sale. Vina zace în primul rînd în felul cum s'a ales materialul oferit publicului ca lectură. Studiile juridice și codurile de Hamangiu l'au costat desigur multe parale pe bietul editor, pe care publicul cu cea mai mare bunăvoință nu i-le putea restitu. Și apoi nici opere ca "Poesii" de Th. M. Stoianescu, "Studii filologice" de Morand, "Chronologie" de Szabolcszky, și alte fricuri nu sunt de natura de-a pune temeiul unei biblioteci abia pornite. Operele trebuiau deci alese mai pe sprânceană. Coincidență fatală a fost, că director al acestei publicațiuni era acum răposatul Dumitru Stănescu, harnicul folclorist și prozator. Stănescu a condus publicațiunea la început cu mult gust și pricepere literară, dar' îmbolnăvinduse, nu s'a mai putut interesa, ear' sfătătorul mai departe și a rămas dl Müller însuși. În asemenea împrejurări "Biblioteca pentru toți" trebuia să înceteze. Astăzi dl Müller își ispășește prin vre-un colț al Germaniei, în calitate de comptabil la o firmă comercială, bunele sale intenții.

Opera începută a fost reluată însă de curînd de către librarii ovreo-român Leon Alcalay. Poate va fi dinșul mai norocos. În

tot cazul riscă mult și d-sale, această publicațiune, chiar intr economică, care se resimte și rară. Are însă favorul de-a purtă-vățăminte din soarta lui Müller, nu este dl Alcalay atât de înțelept nu-și făcă dintr'un început șansa sa și mai prudent și decât șansa Samitea din Craiova care meritarea sa cu faliment.

Se vorbește, că dl Alcalay și Stavri sunt nume ce l drept, dar nu urmează un motiv întreprinderea să nu înceapă.

Noul director al "Bibliotecii" scriitor tinăr încă, autorul a de versuri destul de bine printre și fost director al "Paginilor" care a încetat de-a scrie acestea după un an de activitate frumoasă, — activitate, pentru meritul de căpetenie nu-și revizui ci d lui Ion Gorun (Al. Hodoc).

Calitatea poeziilor d-lui și dacă ar fi la un grad mai este, nu-i dă încă brevet de unei biblioteci. Cultură literară gust estetic și îndeosebi dragă promovarea culturii noastre în condițiile, pe cari trebuie să le. Din partea asta încă nu-l cură Stavri. Să sperăm că ne va da o inteligentă conducere a "Bibliotecii".

Până atunci să vorbim poeziile d-sale. "Pe același drum" intâitul volum din noua paratecei.

Dl Stavri, ca poet, face și de talente, cari se plimbă însă de marele Eminescu, și că-l la ei acasă. Cu alte cuvinte talent original, care s'a și crasale probleme vrednice de-a forma formele poeziei, ci un talent — care merge pe același drum ușor și bine, ca mulți din ge a învățat versificarea de la Ecănta de iubire și de durere — dar nu știe simți. Dar ce l face oare și ce-l distinge celorlalți poeți sensibili, — lumea externă și știe prinde și câteva frumuseți destul de descriptive, peisajele de la pălăcuta. Dar toate sunt preașite, prea lipsite de putere proprie unui poet de talent. "Zilei de vară", nici "amurgul" puterea firească a "furtunel" în poeziile astfel intitulate. Și "Cimitirul" ne arată mai mult tul psetului. De ce n'or fi de accepția pe Coșbuc, să învețe poezia firei și cum sunt trăsuri

FOIȚA "TRIB EIUNPOPORULUI."

O lecțiune regească.

(Narațiune istorică de L. Zachernasoch.) (Traducere liberă.)

II.

"Însă pentru-ce nu-mi poți da pe Clemence de soție?" "Pentru-că — cu toate că d-ta ești un cavaler foarte excelent — familia d-tale aparține la cele mai nouă, pe când familia Villerois..."

"Eu nu conced nimeni de a se uita cu ochi răi la familia mea, intrerupe supărat Henri — fie chiar regele. Prin urmare voui avea onoare, marquise, să încruceș sabia mea cu a d-tale. Hotărăște d-ta locul și timpul!"

"Nu, scumpul meu Bernou!" strigă Villerois, la aceasta onoare trebuie să rezinez. Eu nu mai sunt tinăr pentru asemenea aventuri!"

"Aceasta trebuie să o fi cugetat înainte de ce m'ai ofensat!"

"Eu nu m'am cugetat la aceasta. Dacă însă te simțești ofensat, nu voui pregeta a

te ruga de ertare. Te îndestulește aceasta!"

"Pe deplin. Mă recomand, d-le marquis!"

"Servitorul d-tale plecat, d-le cavaler!"

Henri se întoarșe acasă destul de fără speranță; cu toate acestea nu șesă mult în colțul aproape întunecos de lângă cuptor, când intră cameriera d-șoarei Villerois și-i aduse o mică epistolă dela stăpâna sa care-i procura mângâiere. Însă în urmă ce-i folosia lui aceasta? Contra voinței tatălui ei era fără putere.

III.

Toamna frumoasă și caldă a reținut pe regele Ludovic al XV. din Franția și curtea sa mai mult ca de altă-dată în Versailles. Intr'o după amiază caldă de Noemvrie era adunată toată societatea înaltă și mai de frunte pe un șes estins, a căruî earbă scurt tăiată sēmēna cu un covor de catifea moale și verde.

Pe când damele tinere și cavalerii își petreceau la jocuri cu mingea, bătrânii ocupară loc pe bănci sub arbori să se preumblau vorbind pe lângă părătele ce îngrădia șesul. Deodată observă Ludovic al XV. pe un tinăr oficer, care sta la o parte, ca și adâncit în cugete și nu lua parte nici la conversare. Era Henri de Bernou, care nu

de mult fusese pagiu al regelui, și căruia cel din urmă cu deosebire îi voia binele.

"Ce ai tu, Henri?" întrebă regele pe când prinse ușor de ureche pe frumusețul dragon, "pentru-ce așa trist? Tu știi că eu nu pot suferi pe cei triști. Rîde odată, tinărul meu!"

"Sire, eu nu pot fi bine dispus!"

"Ce ai tu, continuă regele mai departe, ai făcut datorii?"

"Nu Sire, nu e aceasta!"

"Așadar, o iubire nefericită?"

"Da, și nu, Sire!"

"Cum așa?"

"Fericit pentru-că dama inimii mele mă iubește, nefericit, Sire, pentru-că părinții ei nu vor să știe nimic de o legătură între ea și mine!"

"Cine e adorabila păstoriță?"

"Clemence de Veilerois!"

"Ce excepțiuni are tatăl ei față de tine, tinărul meu?"

"Față de mine nimic, Sire, însă față de familia mea!"

Regele nerăbdător lovi cu piciorul în pământ. "Așadar earbă această mândrie ridiculă", strigă regele, care mi a causat așa multă neplăcere. Nu trece nici o zi, în care să nu se întempe certe între parlamentele

mele, și duc și nobilime, și dojenesc mândria aristocrației

limea de rînd. Ca și când n'ar lor ar da mai mare preț un meritul, bravura și o condu

"Parbleau! Aș voi să le lecție aspră acestor domni cunoscă odată și toată Franța!"

"Eu sunt sigur, Sire, să observe, că spiritul vostru să facă ridicol pe marquisii și, însă mie puțin îmi va

"Așa gîndești?" îl întrebă. Tocmai știe să-ți aduce lecțiune. Tu vei lua în căm Clemence, îți dau cuvîntul

. . . i . . .

Timpul jocului în țeară după prînz curtea își petre rege, cum acesta juca tric prințepesa rusă Vorotov, din Versailles.

Ludovic XV. câștigă bine dispus.

"În adevăr, scumpul el mîndrului marquis, să repede în virful pictoarelor"

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ” cetire.

UNA LA ZI. Bombus. — Bondarul, gen de apide so- numereose specii, comun în țeară la...

Noutăți

Arad, 19 Iunie 1900.

Lipovenii cei buni și credincioși, care în luptele mai recente bisericesti au desvol- tat o energie atât de laudabilă, au făcut Duminecă dimineța în gara din Radna o primire cât se poate de caldă...

E de observat că Lipovenii sunt cel care au început așa zicând lupta împotriva sistemului „neamurilor”, când în contra diul Hamsea alseseră cu mare majoritate...

Iubileul de 50 ani, decând este în serviciul armatei, baronul Spaun, amiralul hotel austro-ungare, și l'a serbat alaltăieri.

La Seminarial din Arad a fost erl examenul de cântare. A asistat P. S. Sa Episcopul Goldis, însoțit de referentul școl- ar R. Ciorogariu.

Nou scandal în biserica sârbească. Sub acest titlu cetim în foile maghiare: Dala moartea patriarhului Angelici...

„In fapt Sire — anumite împregiurări” — gângăvi curteanul, care fă ca și atins de fulger prin amestecul neașteptat al regelui.

„Ce ai în contra tinărului Bernoul?” — Nimie Sire răspuse Villerois, „cum săl cutesa să acuz pe un bărbat tinăr care poartă vesmântul regelui...”

„Ce contradicere poți să faci marquisule după declararea D-tale?”

„Familia de Bernoul, Sire, e tinără, foarte tinără, cel puțin prea tinără ca să poată face o legătură cu casa Villerois, răspuse marquisul.

(Va urma.)

olaltă, și împreună în hartă stau cu con- ducătorii mireni al poporului. Acusările, bă- nuirile se tin lanț și deoparte s'a ivit cea mai mare destrăbălare, ear' de alta o ad- ministratie a puterii după motive de parti- de. Cel mai nou scandal dealtfel își are origi- nea dintr'altul mai vechiu, din scandalul Emilian Radici, care pornise atacuri grele în contra patriarhului Brancovici, care însă n'a putut să primească satisfacție corës- punzătoare, din pricina aceasta s'a pornit acum o nouă cercetare disciplinară și re- sultatul acesteia este următorul: Joia tre- cută s'a publicat înaintea consis orului din Verșet sentința consiliului metropolitan, în urma căreia 12 asesorți al consistorului sunt aspru dojenii și totodată osândiiți l'z plăti- rea speselor provenite în timpul cercetării, deoare ce în cauza disciplinară a protosin- celului Emilian Radici n'au adus sentința dorită de consiliul metropolitan. Acum, în urma dojenei, toți cei 12 asesorți au demisio- nat și au declarat, că vor protesta la guvern în contra sentinței consiliului metropolitan.

Numire. Di Iosif Serafin, a fost nu- mit, cu ziua de 1 Iulie preot militar cu se- diul la Plevlje, în Bosnia.

Duel în Arad. Duminecă a fost un duel cu pistolul în pădurea mare a orașu- lui, între teatralistul Szadaș Ferencz și pri- vatierul sârb Milivoi Telecean. Au tras de trei ori, dar' au scăpat amândoi teaferi.

Ciangăii vin acasă. Foile maghiare au din Lugoș știrea, că o deputațiune de 5 Ciangăii din Bucovina a fost zilele trecute la ministrul de agricultură Darányi. Veniseră anume din comuna Istensegits (în Bucovina) cu jalba, că Ciangăii din Bucovina se gă- sesc în mare miserie și că ei ar dori să vină acasă, în Ungaria. — În legătură cu asta foile patriotice spun, că acum ar fi cea mai bună ocaziune pentru Ciangăii, căci tocmai acum se taie lângă Lugoș pădurea erariului și acolo apoi ar avé destul de lu- cru, dacă l'ar mai ajuta și statul. Se în- țeleg, că ot numai statul și ear statul! altfel fiit „nației” ar perl de vil.

De almintreli ministrul Darányi li-a și promis tot spriginul și l'a asigurat pe dragii Ciangăii de toată bună-voința statului. Astfel zilele trecute peste 200 familii au și sosit din satele ciangăești bucovinene și s'au stabilit lângă Lugoș, unde li-s'a dat de lucru.

Examen din Religie. Ni-se scrie: în comuna noastră Román Petre (Petrovo- selo) s'a ținut examenele din religione la școalele populare în 3/16 și 5/18 Iunie st. n. e. sub președinția parochului Petru Murgu. De față a fost numai parochul examina- tor.

Tradare!!! Ziarele din Budapesta aduc știrea că elevii dela școala de actori a lui Solymosi Elek au jucat erl la Teatrul Poporal piesa „Lectia” de Radu Roseti, tradasă de Dr. G. Alexici. Pentru ocazia asta au fost în Budapesta Petru I. Sturdza, „un actor de statură erculiană”, ziaristul român (?) Henrich Streitmann și editorul de cărți Henrich Steinberg, în cinstea căror ziarist maghiari au dat un banchet. S'a beut pentru înfrățirea româno-maghiară, a celor două popoare amenințate de potopul slav...

Unde te ai dat afund Dedule, drăgu- țule, și cur' nu ial tu ciocanul mare să bați toba că-l — tradare!!!

Nou notar în Croena. ErI, 18 I. e., a fost alegere de notar cercual în comuna Croena (în districtul Boroș-Sebișului). Dintre patru candidați a fost ales cu majoritate de voturi Aurel Arkosi.

Exposiție în Berlin. Se tele- grafează din Berlin, că acolo se plă- nuește arangearea unei expoziții in- ternaționale, care ar avé a se deschide în anul 1905.

Datoria consolidată a Bulgariei este de 323,529,964 fr. sau 69 fr. de cap locuitor. Aceea a Sârbiei se ridică la 416,912,807 fr. sau 172 fr. 74 de locuitor.

Aceea a României atinge cifra de 1 miliard 294,678,029 fr. sau 238,99 fr. de locuitor, cifră aproape identică cu aceea a

Greciei, 238 fr. 94 de cap, datoria con- solidată fiind pentru această țeară de 800.587.810 fr. A % parte din datoria bulgară representă costul drumurilor de fier, Bulgaria având o rețea de 1200 km., care eu materialul rulant representă un capital de 157 milioane franci.

Rescoală pe mare. Se scrie din Ham- burg că personalul de pe vaporul „Keskano” mergând din insulele Filipine la Kinn-Taun, s'a rescultat în contra căpitanului, a pro- prietarului și ginerelui său și a doi alți ofițeri, pe cari l-au omorit în chip cumplit. Ei au jefuit apoi, luând 40.000 dolari, și după ce au scufundat vaporul, au fugit pe luntrile de scapare ce sunt la fiecare vapor.

Promovarea binelui. Se anunță din Paris, că alaltăieri după amezai, societatea franceză constituită sub numirea de „pro- movarea binelui”, a distribuit cu mare solemni- tate premii celor vrednici de ele. Actul s'a săvârșit în prezența presidentului republicei, a ministrului prezident și unui public ales și numeros. Adunarea societății a fost pre- sidiată de dl Deschanel, presidentul came- rei deputaților. În vorbirea ce a ținut, dl Deschanel a accentuat, că festivitatea aceas- ta este un răspuns acelora, cari hulesc Franca.

„Franca, — a zis presidentul De- schanel — se cuprindé în aiehere, în agrii săi și în casarmele sale, atât de cu ură hu- lile de réu-votării ei.”

Cel de față au primit cu deosebită plăcere vorbirea lui Deschanel și adunarea s'a încheiat cu mari ovățiuni pentru armată.

80 ani în serviciu. Amiralul rus con- tele Heyden și a serbat zilele aceste jubi- leul de 80 ani de când servește în flota rusească. Bătrânul amiral este acum în virstă de 94 ani.

„Noua Revistă Română” pentru po- litică, literatură, știință și artă în Nr. 11 din I Iunie 1900 (Vol. I.) are următorul sumar: „Cronica politică și economică: A. D. Damianoff: — Băncile de emisiune și circulațiunea monetară (în special Banca- Națională Română). — Literatură: Ovid Densusianu: — Asupra unei poezii a lui Iancu Văcărescu. Haralamb G. Lecca: — În somn (poezie). Petru V. Haneș: — Alecu Russo. Ioan Pop Reteganul: — Ursoane Granciuul. Folclor: Lazar Ști- nteanu: — Nastratin Hogeș. Th. D. Spe- ranța: — Asupra jocului de călușeri. — Note și discuțiuni: Ștefan I. Rănuovanu: — Psihologia artistului dramatic. — (Anchetă asupra artiștilor de la Teatrul-Național). Mișcarea literară și științifică: Aurel Iorgu- lescu: Stoguri blonde (poeme în proză). Artur Stavri: Pe același drum (poezie). — Raymond Manigot de Cacérés: Bucarest (Souvenirs d'un parisien, roman con- temporain). — Notițe biografice. — Supli- mentul I. Societatea teosofică și scopul ei. — Academia maghiară. — Mișcarea anti- alcoolistă la noi. — Discursul diu Dr. Popovici în delegațiunile austriace. — O nouă expediție a lui Nansen. — Retinoirea Asiei.

— Zina de 10 Maii (cuvântare ținută la serbarea școlară din 10 Maii 1900 al lice- ului „Petru Rareș” din Piatra-N.), de M. G. Vernescu. — Trotoarele mișcătoare la ex- poziția din Paris. — Din metafisica poporului român (credințe populare), de St. St. Tușescu. — „Enciclopedia română”. — Revista maritimă. Suplimentul II: Sfântă luna, fi-nt mărturie (poveste din popor), de Ioan Pop-Reteganu. — Vijelie și senin (poezie) de Ioan Seurtu. — Cântec (poezie) de Brândușă. — Doi bețivi (dramă într'un act și un tablou), de Ioan T. Neagu. — Erum departe (poezie) de Ioan Petrovici. — Tot atât (poezie), de Eug. Ștefănescu.

Abonamentul: în toate țările uniunei po- stale. Pe un an 24 lei. Abonamentele se primesc la administrațiunea revistei, precum și la birourile uniunei postale. Redacția și administrația: Pasagiul Român, 20. — București.

Felurimî.

Liszt și Berlioz. Cu ocazia serbă- toriilor lui Berlioz, dl Legouvé, decanul Academiei franceze, a publicat câteva amintiri personale asupra autorului Dama- ționii lui Faust, în care găsim următoarele rânduri:

„Pe la 1837, într'o seară, intrunisem la mine câțiva prietini, Liszt, Goubaux,

Schvelcher, Sue și încă vr'o cinci sau șase prietini. Berlioz era dintre ei nostri. — Liszt, — îi zise el, — ia cântă-ne vr'o sonată de Beethoven.

Goubaux aduce lampa din cabinetul meu, pe când Liszt se îndrepta spre pian, și fleștecare din noi își căuta un loc de ședere.

— Fă lumină mai mare, — spusei eu lui Goubaux; n'avem destulă lumină. În loc s'o mărească, el o micșorase așa, că se stinse și iată-ne în întunec!

Liszt, fie din întâmplare, fie influență involuntară, începù funebrul și sfâșietorul andante al Sonatei do-diez. Fiecare ră- măserăm înlemniți pe scaunul pe care ședeam și nu mai mișcam. Focul plâpând în sobă, arunca din când în când schintei de lumină, cari ne desenau în chipuri de fantome. Așezat într'un fotoliu, auziam pe de-asupra capului meu niște suspine și un plâns înecat: era Berlioz! Bucata isprăvită, rămăserăm un moment muți; în urmă, Goubaux aprinse lampa; trecurăm din salon în cabinetul meu; Liszt, apu- cându mă de braț, mă oprî și arătându-mî pe Berlioz cu obrazii scăldați în lacrimi:

— Privește-l, — îmi zise încet, — am ascultat aceasta în calitate de moște- nitor presumpțiv.

ULTIM CUVENT.

Păcala veni la mormântul unui unchiu al său și întrebă pe pasnic, unde e mor- mântul celui unchiu?

— Ai vr'un semu ca să poți să-l re- cunoști? zise pasnicul.

— Cum nu, răspuse Păcală, era- surd!

Judecătorul, către condamnat: Alege ori 20 de coroane ori patru zile închisoare.

Condamnatul. Păi, d. m. nule judecător dați-mi 20 de coroane că mă mulțumesc cu atât.

Din public. *)

„În ziua de 7 Iunie a. e. pe la orele 10 a. m. în Zernești, înaintea judecătorii, indivizii Gustav Lemény, și cu fratesul Eugeniu Lemény avocat în Brașov, în pândă cu ciomege și cu un câne, fără veste au atacat pe dl avocat Dr. N. Maniu, sărind cu ciomagul asupra d-sale, lovindu-l în modul cel mai barbar în cap, fără ca dl Maniu să fi avut ceva în mână, cu ce să se poată apăra; numai la alergarea în- trașor a primarului comunal Mețianu și judecătorul dl Czampa, a putut scăpa, din ghiarele acestor indivizi primejdioși, cari așa de departe au mers, ca pe această cale barbară, imorală și condamnabilă să-și răsbune invidia asupra diu Maniu.

Rușine să le fie, că pe atare cale caută răsbunare și astfel de exemplu dau poporului, ca cu măciuca la drum să peric- litize vieța oamenilor; este de dorit, că în Brașov atari indivizi primejdioși pentru societate și ordinea publică să fie aspru pedepsiți și puși sub paza polițiană acești voinice cavaleri ce au jucat astfel de rol trist.” M.

ULTIME STIRI.

Războiul buro-englez. Londra, 18 Iunie. Ziarului „Th- mes” i-se raportează din Lourenco- Marquez cu data de erl:

„Presidentul Krüger 'și-a mutat lagărul principal la Alcmar, lângă Nel- spruit.”

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această re- dacția nu primește răspunderea.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons. Ioan: Russu Sirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 60 kilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 kilograme).

Prețurile dela 19 Iunie n.

In Arad:

Grăul cel mai bun	cor. 7.82—7.40.
Cucurus	5.25—5.45.
Săcară	5.60—5.80.
Orz	5.50—5.60.
Ovăș	4.80—4.80.

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română Cump. 5. 9-48 vând	2.52
Lire troyesfi	—
Imperiali (15 R. aur)	18.90
Ruble rusești 100 à	126.—
Galbeni	5.58
Napoleon-d'or	9.48
100 Marce germane	58.50
Livre sterling	11.90

S p i r t :

25 Aprilie

Spirit rafinat; cu toptanu	115.—
" " cu micu	118.—
" brut cu toptanu	113.—
" " cu mic	116.—

Porci :

(Plața Steinbruch)

Ungari; greutate:	
betrâni 380—400 kg.	52—54. cr. p. kg.
tineri 320—390 "	55—56. " " "
" 250—320 "	54—55. " " "
" până 250 "	54—56. " " "
mijlocii 240—260 "	— " " "

„Foala Pedagogică“, ce deja în al IV-lea an apare lunar în Sibiu, în întindere de două coale, sub direcția dlui prof. Dr. D. P. Barcianu, are în Nr. 5 (din Maiu) următorul cuprins:

Manualele de școală. Tractat de H. Trunk, prelucrat liber de George Dragoiescu (Urmare). — Modele de lecțiuni: Cumpenele și Cântarul, Două lecțiuni din fizică pentru anul al V-lea, de Dr. Ioan Stroia. — Aprecieri importante la dotația și poziția actuală a învățătorului român, de Iosif Velcean, învăț. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi.

Abonamentul pe an: 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de specialitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că Inaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică cu datul de 26 Martie 1900 Nr. pres. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă pentru clasele III. și IV., de Vasilie Goldiș, profes. gimnas.“

In legătură cu aceasta anunțăm pe domni învățători, că tocmai acum a esit de sub tipar și partea a doua din Geografia dlui Vasilie Goldiș.

Ambele părți se pot procura de la Librăria editoare Ciureu în Brașov, precum și de la toate librăriile din patrie.

„Revista economică“, organ pentru societăți financiare și comerciale. Apare la 10 a fiecărei luni în Sibiu. Director: Dr. Corn. Diaconovich. Nr. 6 (Anul II.) din 10 Iunie are următorul sumar: Patru orașe transilvănene. Bogățiile lor. (Date statistice financiare de P.) — Băncile noastre. (Adunările generale din 1900. Seria III). — Compararea celor patru metode principale ale contabilității. — Teoria asigurărilor asupra vieții. (Asigurări de capital), de I. Lăpădatu. — Agricultură: Situațiunea agricolă; Serviciul veterinar; Referenți agricoli în străinătate; Statistica recoltei; Grânare (Patule) de rezervă; Reserveciif economi; Reuniunea română agricolă din comit. Sibiuului. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Anchetă pentru program european în mersul trenurilor; Trenuri accelerate în Transilvania; Scutirea de contribuție a hârtiilor de stat; Datoria flotantă a monarhiei. — Literatură: „Buna chivernisală“. — Trageri la sorți. — Bursa de efecte din Viena. — Bursa de efecte din București. — Bursa de mărfuri din Budapesta.

Carte de citire Ministerul de culte și instrucțiune publică reg. ung. prin ordinațiunea de la 14 Ianuarie 1900. Nr. preind. 1 5276/1899 a aprobat pentru școlile populare cartea: „A treia carte de citire pentru copii și copilele din anul al 3 lea și al 4 lea de școală, întocmită de mai mulți prietini ai școlii.

Se poate procura de la Librăria editoare Ciureu în Brașov, precum și de la toate librăriile din patrie, cu prețul de 65 cr. sau 1 coroană 30 fl.

Bibliografie. Au apărut și ni s'au trimis următoarele două cărțicele: Micul Legendar, ilustrat cu icoane pentru școlile primare, de Ioan Tuduceșcu, învățator. Pentru anul al III-lea. Ediția VI. Prețul: 60 bani (filari). Se poate procura dela autor în B. Lippa. — „Povestiri și anecdote populare“, de Domăniu Dogariu, Inv. dirig. la școala element. capitală din Satulung. Bro-

șura aceasta e Nr. 10 „Din literatură populară“, edată de Tipografia „Aurel Popoviciu Barcianu“ în Gherla. Prețul 20 fl. Se poate procura dela numita tipografie.

„Economia națională“, revistă mică, statistică și financiară, apărută în București (anul XXIV). Fondator: Dl Petre S. Aurelian, membru mief. Nr. 4 din luna Aprilie 1900 următorul sumar: P. G. Cantilli: Chestiilor de fer. — St. Romanescu: Contribuțiunea la istoria datoriei publice române 1850—1900. — V. I. Radu: De ce brățigesează Românii comerțul. — Terentebentinel. — Critici și referate fundamentale în Economia politică în teoria sociologică. de Ioan Sococulor. Expunerea pe scurt a principiile fundamentale ale istoriei de A. D. X.

Tipografia „Tribuna Poporului“ arangiată fiind cu material primește spre executare:

Tipărituri de bancă,	Cărți, Brosuri,	Orice tipar
Invitări la nuntă,	Anunțuri nebrale,	

Cele mai moderate prețuri!

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

- 1.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul — — — — — „ 1.— ”
- 2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 3.) „Judecătorille cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 ”
- 4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Pacățianu, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 5.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Pacățianu —prețul — — — — — „ 4.— ”
- 6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 ”
- 7.) „Războiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coghuc. Prețul Războiului „ 1.20 ”
Prețul „Coroanei“ — — — — — „ 1.60 ”
- 8.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.— ”
- 9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— ”
- 10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 ”
- 11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 ”
- 12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— ”
- 13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Socopol, preț — — — — — „ 1.50 ”
- 14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — — — — — „ 1.20 ”
- 15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comanda să se mai adauge de fie-care ep 10 fileri spese postale.